

Kartlegging av praksis rundt alignment ved kneprotektirurgi i kne ved norske sykehus

Zulquarnain, O¹. Madsen¹, C. Apold, H¹.

Paperpresentasjon. Ortopedisk Høstmøte 2023, Oslo.

¹Sykehuset i Telemark HF, avd. Skien

Bakgrunn: I 2023 ble det utført ca. 8500 primære kneproteseoperasjoner i Norge. Dette antallet har doblet seg fra 2005 til 2023, og prognoser spår videre vekst de neste tiår. Det er fortsatt en utfordring at 15-20% ikke er fornøyd med resultatet etter kneprotesektirurgi, og i arbeidet med å forbedre disse resultatene har valg av alignmentstrategi vært mye diskutert.

Tradisjonelt har mekanisk alignment (MA) vært mest brukt. Oppdaterte instrumenter med justerbare jigger eller tensjonsfjærer tillater adjusted mekanisk alignment (aMA). De siste årene har resurfacing med kinematisk alignment (KA) vokst i popularitet, med gode resultater uten høyere revisjonsrater. Functional alignment (FA) krever bruk av computer eller robot med intraoperativ informasjon om reseksjonstykkelser og bløtdelstensjon, og er lite utbredt i Norge.

Materiale og metode: I september 2023 ble det sendt ut spørreskjema til alle offentlige Norske sykehus som ifølge Nasjonalt Register for Leddproteser utførte kneprotesektirurgi. Undersøkelsen kartla sykehusets alignmentstrategi, om det ble tatt røntgen HKA preoperativt, og om kirurgi ble planlagt ut ifra MPTA/LDFA. Det ble også spurt om valg av implantater, om bruk av navigasjon/robot, samt ønsker om teknologi for fremtiden. Man kartla også kirurgenes meninger om hva som var viktigste faktor for økt pasientfornøydhet.

Fagansvarlig protesektirurg ved 28 sykehus besvarte undersøkelsen. Disse sykehusene representerte 138 knekirurger som til sammen sto for 6000 primære proteser årlig, hvilket utgjør 70% av det norske årlige volumet.

Resultater: 39% svarte at de benyttet MA, og 39% at de benyttet aMA. 14% benyttet en form for KA, og 7% FA. 10% (3 sykehus) hadde navigasjon, ingen hadde robot. 55% tok regelmessig HKA preoperativt. På spørsmål om hva avdelingen ønsket seg i fremtiden, uten hensyn til økonomi, svarte 67% at de ønsket seg navigasjon eller robot.

På spørsmål om hva som var de viktigste faktorene for å sikre høy pasientfornøydhet kunne respondentene svare i fritekst. Pasientseleksjon ble hyppigst nevnt, etterfulgt av mulighet for pasienttilpasset alignment, og god preoperativ informasjon. Derneft økt presisjon ved hjelp av robot eller navigasjon.

Oppgitte interessekonflikter: Ingen.